

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2015-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Štefanom Kúdelom, ČSA 25, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 3 Er 2328/2011 zo 6. marca 2014 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoE 205/2014 z 29. januára 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] *o d m i e t a .*

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2015 doručená sťažnosť a 7. mája 2015 doplnenie sťažnosti [REDACTED], [REDACTED]

Dňa 11. januára 2012 bola sťažovateľke doručená faktúra č. 20120101 z 2. januára 2012 vystavená povinnou na základe ocenenia hnuteľných vecí ponechaných v prevádzke pizzerie, ktorá bola predmetom nájomného vzťahu medzi sťažovateľkou a povinnou, so splatnosťou 16. januára 2012. Povinná zaslala sťažovateľke 12. januára 2012 oznámenie o započítaní vzájomných pohľadávok, v dôsledku ktorého podľa jej názoru zanikol celý záväzok uznaný exekučným titulom. Okresnému súdu boli 7. februára 2012 súdnym exekútorom doručené námietky povinnej proti exekúcii, ktorými namietala, že časť uznaného záväzku v sume 10 407,48 € zanikla splnením pred začatím exekučného konania a zvyšná časť záväzku mala zaniknúť započítaním na základe faktúry č. 20120101 z 2. januára 2012. Vo vyjadrení k námietkam povinnej z 22. októbra 2012 (ďalej len „vyjadrenie z 22. októbra 2012“) sťažovateľka tvrdila, že povinnej ostáva zo záväzku uznaného exekučným titulom uhradiť sumu 14 075,19 €, a zároveň vyslovila nesúhlas s jednostranným zápočtom pohľadávok zo strany povinnej z 12. januára 2012, keďže nemala voči povinnej žiadnu splatnú peňažnú pohľadávku. Sťažovateľka vo vyjadrení z 22. októbra 2012 taktiež poukázala na skutočnosť, že zo záznamu z 31. augusta 2011 vyplýva, že *„bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že z uvedeného zoznamu hnuteľných vecí budú po vzájomnej dohode vyčlenené hnuteľnosti, ktoré sa ocenia a potom zápočtom bude vysporiadaný dlh za prenájom pizzerie. ... z uvedeného zoznamu hnuteľných vecí, ktoré... boli zo strany povinného prenechané na užívanie zatiaľ neboli po vzájomnej dohode vyčlenené žiadne hnuteľné veci, taktiež tieto hnuteľné veci ani neboli ocenené. K takejto dohode do dnešného dňa doposiaľ nedošlo, takže preto ani nemohla dodnes vzniknúť žiadna pohľadávka povinného voči mne.“*

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Er 2328/2011 z 13. decembra 2012 nariadil znalecké dokazovanie na účely ocenenia hnuteľných vecí nachádzajúcich sa v prevádzke pizzerie, ktorá bola predmetom nájmu medzi sťažovateľkou a povinnou, a po vykonaní znaleckého dokazovania následne napadnutým uznesením námietkam povinnej v celom rozsahu vyhovel. Na základe odvolania bolo napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdené napadnutým uznesením krajského súdu.

Namietané porušenie v sťažnosti označených práv podľa ústavy a dohovoru sťažovateľka odôvodňuje tým, že krajský súd sa v napadnutom uznesení, ktoré považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné, nevyrovnal so všetkými podstatnými argumentmi, ktoré uviedla vo svojom odvolaní proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, konkrétne, že:

- okresný súd rozhodol napadnutým uznesením *ultra petitem*, keďže povinná v námietkach proti exekúcii v petite nenavrhol, aby okresný súd podaným námietkam vyhovel, ale aby exekúciu zastavil (ďalej len „prvá námietka“),

- okresný súd konal v rozpore s koncentračnou zásadou, keďže sa nad rámec podaných námietok povinnej zaoberal hodnotou huteľnej veci (vzduchotechniky), ktorá nebola zahrnutá povinnou do vzájomného započítania pohľadávok (ďalej len „druhá námietka“),

- okresný súd sa nevysporiadal s výškou sumy, ktorá mala byť predmetom exekučného konania (ďalej len „tretia námietka“),

- okresný súd sa vôbec nezaoberal námietkou povinnej týkajúcou sa jej údajnej pohľadávky spočívajúcej v zhodnotení nehnuteľnosti v sume 6 908,80 € (ďalej len „štvrtá námietka“),

- okresný súd mal po doručení znaleckého posudku nariadiť a vykonať pojednávanie z dôvodu odstránenia rozporu medzi účastníkmi exekučného konania (ďalej len „piata námietka“),

- okresný súd sa nevysporiadal s dátumom, kedy malo dôjsť k údajnému zápočtu pohľadávok medzi povinnou a sťažovateľkou (ďalej len „šiesta námietka“),

- prejav povinnej o započítaní pohľadávok z 12. januára 2012 nie je dostatočne určitý a zrozumiteľný, keďže táto proti sťažovateľke započítala viaceré pohľadávky, ktoré boli prílohou faktúry povinnej č. 20120101 z 2. januára 2012, avšak zo započítacieho prejavu povinnej nebolo zrejmé, ktoré jednotlivé pohľadávky a v akej výške si uplatňuje na započítanie proti pohľadávkam sťažovateľky (ďalej len „siedma námietka“),

- samotné započítanie pohľadávok zo strany povinnej z 12. januára 2012 je neplatné, keďže z jej prejavu započítania vyplýva, že údajná pohľadávka v sume 34 879,51 € mala vzniknúť 16. januára 2012, teda ku dňu splatnosti faktúry č. 20120101 z 2. januára 2012

vystavenej povinnou, teda povinná urobila kompenzačný prejav ešte pred splatnosťou údajnej pohľadávky proti sťažovateľke (ďalej len „ôsma námietka“).

Za zásadnú námietku sťažovateľka považuje tú, podľa ktorej s prihliadnutím na text záznamu z rokovania z 31. augusta 2011 nedošlo dosiaľ ku vzájomnej dohode o vyčlenení hnutelných vecí, takže žiadna pohľadávka voči sťažovateľke nemohla vzniknúť. Podľa sťažovateľky si „všeobecné súdy... nesprávne vyložili skutočnosti uvedené v texte Záznamu z rokovania subjektov nájomca nájomník pri odovzdávaní predmetu nájmu zo dňa 31. 8. 2011 a nesprávne zistili skutkový stav“. Navyše z napadnutého uznesenia okresného súdu podľa sťažovateľky nevyplýva, akými právnymi predpismi sa okresný súd pri vyhovení námietkam povinnej v celom rozsahu a pri započítaní pohľadávok riadil, takže napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým tento rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne, je podľa jej názoru rovnako arbitrárne a nepreskúmateľné.

V súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia okresného súdu do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, pričom prijatie dočasného opatrenia odôvodňuje reálnou existenciou hrozby zastavenia exekúcie v súlade s § 50 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľka si zároveň uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 € z dôvodu, že napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu jej mala byť spôsobená ujma spočívajúca v znemožnení domôcť sa svojej pohľadávky v sume 14 075,19 €.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd sťažnosť po predbežnom prerokovaní prijal na ďalšie konanie, v súlade s § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 Er 2328/2011 zo 6. marca 2014 a uznesenia krajského súdu sp. zn. 43 CoE 205/2014 z 29. januára 2015 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Sťažovateľke zároveň navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43 CoE/205/2014-172 zo dňa 29. 1. 2015 a uznesením Okresného súdu Brezno, č. k. 3 Er/2328/2011-154 zo dňa 6. 3. 2014 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43 CoE/205/2014-172 zo dňa 29. 1. 2015 a uznesenie Okresného súdu Brezno, č. k. 3 Er/2328/2011-154 zo dňa 6. 3. 2014 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Brezno na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 15.000,- EUR, ktoré sú Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd Brezno povinní vyplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľke do dvoch mesiacov do právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd Brezno sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľke... trovy konania v sume 296,44 € na účet jej právneho zástupcu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ako vyplýva z obsahu i petitu sťažnosti, sťažovateľka sa sťažnosťou okrem iného domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tejto časti sťažnosti sťažovateľky, a dospel k záveru,

že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, pretože preskúmavanie tohto rozhodnutia zveruje Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v tomto prípade odvolaciemu súdu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Právomoc krajského súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Er 2328/2011 zo 6. marca 2014 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení,

resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytýkaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne a svojvoľné, keďže sa v ňom krajský súd nevysporiadal so všetkými námietkami uplatnenými v odvolaní proti napadnutému uzneseniu okresného súdu (bližšie k námietkam pozri časť I tohto uznesenia).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že v obsahu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto namietané porušenie týchto práv preskúmava spoločne.

Vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia, ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre tiež konštantne uvádza, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných

súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

K sťažovateľkou namietanej arbitrárnosti a neodôvodnenosti napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah, zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk a s prihliadnutím na námietky

sťažovateľky vyplývajúce z časti I tohto uznesenia ústavný súd poukazuje na nasledujúce citované relevantné časti napadnutého uznesenia krajského súdu.

K zásadnej námietke sťažovateľky, podľa ktorej s prihliadnutím na text záznamu z rokovania z 31. augusta 2011 dosiaľ nedošlo ku vzájomnej dohode o vyčlenení hnutelných vecí, takže žiadna pohľadávka voči sťažovateľke nemohla vzniknúť, krajský súd v napadnutom uznesení uviedol:

«Podľa § 580 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

Podľa § 358 veta prvá Obchodného zákonníka na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť na súde.

Podľa § 364 Obchodného zákonníka na základe dohody strán možno započítať akékoľvek vzájomné pohľadávky.

V zmysle cit. ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka započítanie je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva peňažné záväzky medzi tými istými subjektmi, keď veriteľ a dlžník majú vo vzťahu k sebe vzájomne splatné pohľadávky. Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. K započítaniu nedochádza automaticky k dátumu kedy sa pohľadávky stretli. Vyžaduje sa na to písomný právny úkon niektorého z účastníkov záväzkového právneho vzťahu, adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa. Na započítanie, ako jednostranný právny úkon sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka, pretože ho možno vykonať aj proti jeho vôli. Započítací prejav možno uplatniť potom, keď sa pohľadávky stretli, a to od okamihu splatnosti pohľadávky, ktorá sa stala splatnou ako posledná. Vtedy dôjde k zániku pohľadávok v dôsledku započítania, a to v rozsahu, a akom sa tieto navzájom kryjú. Ak je

niektorá z nich vyššia, zaniká len do výšky započítavanej protipohľadávky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I MCdo 11/2008 zo dňa 26. mája 2010...).

Odvolaací súd zistil, že dňa 31. 08. 2011 sa uskutočnilo osobné rokovanie oprávneného a povinného, na ktorom bol dohodnutý postup odovzdávania predmetu nájmu pizzerie. Zároveň bol vyhotovený zoznam hnutelných vecí, z ktorého budú po vzájomnej dohode vyčlenené hnutelnosti, ktoré sa ocenia a zápočtom bude vysporiadaný dlh za prenájom pizzerie. Zároveň sa účastníci dohodli, že do 14 dní uzatvoria vzájomnú dohodu o započítaní pohľadávok. Zoznam zo dňa 31. 08. 2011 obsahuje zoznam vecí, ktoré si oprávnený ponechal vo svojej dispozícii bez náhrady, avšak reálne od začiatku ich užívania oprávneným patrili povinnému. Na základe uvedených skutočností dospel odvolaací súd k záveru, že medzi oprávneným a povinným došlo k dohode ohľadom vecí zo zoznamu, ktoré sa mali oceniť, nakoľko „po vzájomnej dohode vyčlenené veci“ boli práve tie hnutelné veci, ktoré si oprávnený ponechal v prevádzke a ktoré naďalej používa pre vlastnú podnikateľskú činnosť. Keďže do 14 dní, a ani do konca roka 2011 nedošlo k stretnutiu a oceneniu súboru vecí, ktoré si oprávnený ponechal pre vlastné potreby a ktoré naďalej používa na svoje podnikanie, povinný správne ocenil tieto veci a zaslal oprávnenému oznámenie o vzájomnej pohľadávke. Tvrdenie oprávneného o tom, že nemá záujem na ponechaní si všetkých hnutelných vecí zo zoznamu zo dňa 31. 08. 2011 považoval odvolaací súd za nedôvodné, vzhľadom ku skutočnosti, že doteraz má tieto hnutelné veci vo svojej dispozícii a využíva ich pre výkon vlastnej podnikateľskej činnosti. Pokiaľ si oprávnený nechcel ponechať všetky veci zo zoznamu vo svojej dispozícii, mal ich povinnému odovzdať bez zbytočného odkladu, prípadne ho vyzvať na ich vyzdvihnutie.»

Za nedôvodné považoval krajský súd aj námietky týkajúce sa nedostatočného vysporiadania sa okresného súdu s údajným zhodnotením stavby zo strany povinnej (štvrtá námietka) a znaleckým ohodnotením vzduchotechniky (druhá námietka), ku ktorým v napadnutom uviedol, že „... predmetom vzájomného započítania táto pohľadávka (zhodnotenie stavby, pozn.) povinného vôbec nebola. Predmetom započítania bola len pohľadávka, ktorá pozostávala z ceny hnutelných vecí, ktoré si oprávnený ponechal

vo svojej prevádzke. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd námietku premlčania tejto pohľadávky za irelevantnú.

Uznesením č. k. 3 Er/2328/2011-87 zo dňa 13. 12. 2012 nariadil súd znalecké dokazovanie znalcom z odboru strojárstvo, odvetvie stroje a zariadenie na všeobecné účely za účelom zistenia ceny hnutelných vecí nachádzajúcich sa v zozname, ktorý je prílohou dohody zo dňa 31. 08. 2011 a následného rozsahu započítania, pričom predmetom ocenenia mali byť aj ďalšie veci zistené počas ohliadky na mieste samom. Znalec z tohto dôvodu zaradil medzi ohodnocované veci aj vzduchotechniku.

Dňa 03. 01. 2014 bol súdu doručený znalecký posudok č. 4/2013 zo dňa 30. 1. 2013, z ktorého vyplýva, že celková všeobecná hodnota ohodnocovaných hnutelných vecí ku dňu 31. 08. 2011, t. j. ku dňu prenechania vecí na ďalšie užívanie bez DPH je 27.880,04 Eur a s 20 % DPH 33.456,05 Eur; ku dňu 03. 09. 2013 t. j. ku dňu ohliadky vykonanej znalcom bez DPH je 22.121,14 Eur a s 20 % DPH je 26.545,36 Eur. Zo znaleckého posudku vyplýva, že hodnota hnutelných vecí patriacich povinnému prenechaných na užívanie oprávnenému prevyšuje sumu 12.316,90 Eur, resp. 14.075,19 Eur. Okresný súd preto dôvodne prihliadol na úkon započítania zo strany povinného.

Námietka oprávneného o tom, že predmetom znaleckého ohodnotenia nemala byť vzduchotechnika nie je pre právne posúdenie správnosti rozhodnutia okresného súdu relevantná, pretože aj v prípade, ak by táto nebola zaradená do súčtu hodnoty ohodnocovaných vecí, bol by súčet hodnoty zostávajúcich vecí väčší, ako suma 12.316,90 Eur, resp. 14.075,19 Eur ($33.456,05 \text{ Eur} - 16.941,08 \text{ Eur} = 16.514,97 \text{ Eur}$). Z uvedeného je zrejmé, že hodnota hnutelných vecí prevzatých oprávneným od povinného, aj bez vzduchotechniky, ktorú užíva bez právneho dôvodu, prevyšuje zostatok pohľadávky uplatnenej v exekúcii.“.

K námietkam sťažovateľky o nedostatkoch prejavu započítania zo strany povinnej (siedma námietka) a o zániku vzájomných pohľadávok (šiesta námietka) krajský súd v napadnutom rozhodnutí uviedol:

„... z jednostranného započítacieho úkonu povinného je zrejmé, ktorú pohľadávku povinného v sume 34.879,81 Eur započítal proti presne špecifikovanej pohľadávke

oprávneného v sume 22.724,38 Eur. Z tejto pohľadávky oprávneného povinný uhradil ešte pre začatím exekučného konania sumu 10.407,48 Eur, preto v uvedenej časti pohľadávka oprávneného zanikla. Predmetom započítania mohla byť preto iba pohľadávka oprávneného v sume 12.316,90 Eur. Odvolací súd je toho právneho názoru, že pohľadávka oprávneného zanikla započítaním nasledujúcim dňom po dni, v ktorom mali podľa dohody zo dňa 31. 08. 2011 účastníci konania vymedziť hnutelné veci, ktorých cena mala byť predmetom započítania. Najskôr týmto dňom sa v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, kedy a v akej forme bol započítací prejav povinného doručený oprávnenému, mohli stretnúť vzájomné pohľadávky oprávneného a povinného. Z uvedených dôvodov súd správne prihliadol pri rozhodovaní na jednostranné započítanie pohľadávok, vykonané povinným dňa 12. 01. 2012, pretože započítaním vzájomné pohľadávky účastníkov zanikli.“

K tretej námietke sťažovateľky týkajúcej sa nedostatku ustálenia predmetu exekúcie, keďže tento bol medzi sťažovateľkou a povinnou sporný, krajský súd v napadnutom uznesení uviedol:

„Aj keď odvolací súd považoval námietku oprávneného o tom, že okresný súd sa nevysporiadal s výškou sumy, ktorá je predmetom exekučného konania za dôvodnú, uvedený nedostatok nemal za následok nesprávne rozhodnutie okresného súdu, nakoľko hodnota hnutelných vecí patriacich povinnému a prenechaných na užívanie oprávnenému prevyšuje sumu 12.316,90 Eur a aj sumu 14.075,19 Eur, ktorú žiadal oprávnený uhradiť.“

S prihliadnutím na citované časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd zastáva názor, že odvolací súd jasným a zrozumiteľným spôsobom reagoval na argumenty sťažovateľky (zásadná - druhá, tretia, štvrtá, šiesta a siedma námietka sťažovateľky) obsiahnuté v jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o vyhovení námietkam povinnej proti exekúcii. Takéto odôvodnenie považuje ústavný súd za dostatočné, ústavne konformné a spôsob aplikácie dotknutých noriem krajským súdom za zlučiteľný s ústavou i medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Zo záverov krajského súdu týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky

nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Výklad dotknutých právnych noriem zodpovedá zároveň princípom rozumného usporiadania práv a povinností dotknutých subjektov.

Ústavný súd považuje za potrebné osobitne sa vyjadriť k prvej námietke sťažovateľky založenej na tvrdení, že okresný súd konal ultra petitem, keď v rozpore s tým, čo navrhovala povinná (zastavenie exekúcie), rozhodol o vyhovení jej námietkam.

Podľa § 50 ods. 1 Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

Podľa § 50 ods. 4 a 5 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu, ktorým sa vyhovel námietkam, je prípustné odvolanie.

Podľa § 50 ods. 5 Exekučného poriadku ak je rozhodnutie, ktorým sa námietkam vyhovel, právoplatné, súd exekúciu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú (tzv. zásada ne ultra petitem), a nepochybne i to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než ktorého sa účastníci domáhali. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu. Súd musí zároveň dbať na to, aby výroková časť rozhodnutia bola formulovaná tak, aby bola jasná, stručná, výstižná a predovšetkým materiálne vykonateľná.

Zásada *ne ultra petitem* sa v plnej miere vzťahuje aj na exekučný súd (*a contrario* § 153 ods. 2 OSP).

Podaním námietok povinná uplatnila svoju procesnú obranu proti exekúcii z dôvodu, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku. Účelom námietok je zastavenie exekúcie, pričom samotné zastavenie exekúcie v prípade vyhovenia námietkam povinného nie je ovládané zásadou dispozitívnosti, keďže s prihliadnutím na § 50 ods. 5 Exekučného poriadku súd exekúciu *ex officio* zastaví potom, ako rozhodnutie, ktorým sa vyhovelo námietkam, nadobudne právoplatnosť.

S prihliadnutím na uvedené preto pokiaľ okresný súd námietkam povinnej vyhovel aj napriek tomu, že táto sa domáhala zastavenia exekúcie, pričom však námietkam vyhovel na základe skutkového základu vymedzeného povinnou, rešpektujúc samotný predmet konania, je ústavný súd toho názoru, že okresný súd nekonal *ultra petitem*. Uvedený záver zodpovedá aj materiálnemu chápaniu ústavnosti tak, ako ho vo svojej rozhodovacej činnosti aplikuje ústavný súd. Zo zásady *ne ultra petitem* vyplýva predovšetkým povinnosť súdu neprisúdiť účastníkovi konania viac, ako sa domáha, pričom táto zásada nebola nepochybne zo strany okresného súdu v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci porušená. Vyhovenie námietkam povinného totiž síce je nevyhnutým zákonným podkladom rozhodnutia o zastavení exekúcie (§ 50 ods. 5 Exekučného poriadku), ale samo osebe nie je spôsobilé vyvolať také následky ako samotné zastavenie exekúcie, teda spôsobiť trvalé upustenie od vykonávania exekúcie.

V napadnutom uznesení nie je uvedené, ako sa krajský súd vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky, že okresný súd konal *ultra petitem*. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že aj keby konštatoval, že vo vzťahu k tejto námietke krajský súd pochybil, keď sa s k nej explicitne nevyjadril, nešlo by o pochybenie, ktoré má ústavnoprávny rozmer, keďže nie je samo osebe spôsobilé sťažovateľke privodiť ujmu na jej právach.

Podľa ôsmej námietky sťažovateľky je samotné započítanie pohľadávok zo strany povinnej neplatné, keďže z neho vyplýva, že údajná pohľadávka v sume 34 879,51 € mala vzniknúť 16. januára 2012, teda ku dňu splatnosti faktúry č. 20120101 z 2. januára 2012 vystavenej povinnou, takže povinná urobila kompenzačný prejav ešte pred splatnosťou údajnej pohľadávky proti sťažovateľke. Vo vzťahu k tejto časti argumentácie sťažovateľky ústavný súd uvádza, že z hľadiska účinnosti samotného započítania pohľadávky stretnutie vzájomných pohľadávok samo osebe nemá právne účinky, tieto nastanú až kompenzačným prejavom, avšak už ku dňu stretnutia pohľadávok, teda s účinkami *ex tunc*. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie krajského súdu k šiestej námietke sťažovateľky týkajúcej sa stanovenia dátumu zániku vzájomných pohľadávok, ktorý nastal s prihliadnutím na odôvodnenie krajského súdu pred dňom, kedy povinná kompenzačný prejav urobila (*„pohľadávka oprávneného zanikla započítaním nasledujúcim dňom po dni, v ktorom mali podľa dohody zo dňa 31. 08. 2011 účastníci konania vymedziť hnutelné veci, ktorých cena mala byť predmetom započítania“*). Z uvedeného dôvodu ústavný súd považuje námietku sťažovateľky o údajnom kompenzačnom prejave, ktorý predchádzal splatnosti pohľadávky sťažovateľky, za irelevantnú.

Sťažovateľka odôvodňuje namietané porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru aj tým, že okresný súd vo veci námietok povinnej nenariadil a nevykonal pojednávanie, v rámci ktorého by boli odstránené rozpory medzi účastníkmi konania (piata námietka). Z odôvodnenia sťažnosti sa dá usudzovať, že sťažovateľka *„in concreto“* namieta skutočnosť, že sa v dôsledku nevykonania pojednávania nemohla vyjadriť ku skutkovým a právnym okolnostiam, ktoré boli okresnému súdu predstreté v rámci námietok povinnej. Z pohľadu už citovaného *„materiálneho“* chápania ústavnosti však uvedenú možnosť sťažovateľka mala a aj ju využila jednak v rámci ňou podaného vyjadrenia k námietkam povinnej z 22. októbra 2012, ako aj v rámci ňou podaného odvolania proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, pričom v rozsahu veci primeranom sa s touto jej obranou a argumentáciou, ktorej účelom bolo *„odstránenie rozporov medzi účastníkmi“*, zaoberali tak okresný súd, ako aj krajský súd. Z uvedeného vyplýva, že v konkrétnych okolnostiach

posudzovanej veci sťažovateľka mala možnosť tak v rámci prvostupňového, ako aj odvolacieho konania uplatniť svoju argumentáciu, pričom tak okresný súd, ako aj krajský súd sa jej nosnými časťami v primeranom rozsahu zaoberali. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že postup, ktorý zvolil okresný súd, t. j. že rozhodol o námietkach povinnej bez nariadenia pojednávania, je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na jeho zistenia nemožno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za svojvoľné, pričom právne závery, na ktorých je založené, sú primerane a ústavne konformným spôsobom odôvodnené. Podľa názoru ústavného súdu medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľky ako celku už nebol právny dôvod zaoberať sa jej ďalšími návrhmi, okrem iného aj návrhom na prijatie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015